

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldne ter stane z izrednim prilagam ter s „Kafipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vao leto 13 K 20 h, ali gld. 6 60
pol leta 6 „ 60 „ 3 30
četrt leta 3 „ 40 „ 1 70

Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7. v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsaki dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

Oglašit in poslati se računijo po petih vrstah: za tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostornosti. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavric

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Javni ljudski shod v Nabrežini.

Akad. fer. društvo „Adrija“ je priredilo v četrtek dne 8. t. m. v Nabrežini shod, kateri so počastili s svojo prisotnostjo tudi takozvani mednarodni organizirani delavci z voditeljem Kopacem na čelu, kar je dalo shodu posebno zanimivo stran ter tudi provzročilo, da se je shod vršil cele 3½ ure.

Na s slovenskimi trobojnicami odčenem dvorišču g. Silvestra Caharije se je zbralo čez 500 ljudi. Ob napovedani uri je otvoril shod t. predsednik „Adrije“ phil. Andrej Ipavec s primernim nagovorom, povdarjaje, da shod ni političen ter da ne gre za mandate. Predsednikom shoda je bil izbran župan g. Fran Gruden, podpredsednikom pa na željo g. Kopaca podžupan g. Milica. Vlado je zastopal okrajni glavar g. Rebek.

Prvi je govoril o slovenskem solstvu cand. iuris Alojzij Gradnik; drugi pa cand. iuris Tomo Šorli o potrebi ljudske izobrazbe in sirjenja narodne samozvesti glede na naš kritični položaj v vsakem pogledu.

Prvi je govoril najprej o ljudskem solstvu, o ljudski soli v Gorici in o nevarnosti, ki grozi Slovincem v obmejnih krajih vsled narasčanja tujih nemških in italijanskih sol, zidanih po „Schulvereinu“ in „Ligi“. Potem je prišel na naše srednje solstvo in pokazal, da nimamo Slovinci, kojih je v Avstriji pol-drugi milijon, niti ene slovenske srednje sole, dočim jih imajo Italijani, ki jih je le 600.000, osem. Istotako dobro kot Italijanom se godi Nemcem, ki jih je v naši deželi toliko, da se jih komaj vidi, a imajo vendar na Primorskem nič manj nego 5 srednjih sol, in glede na število ljudskih in drugih strokovnih sol. In vendar kričijo Nemci, da so zatirani! Tako so kričali tudi v zadnjem času, ko je vlada ustanovila tiste borne paralele v Tešnu in Opavi, in ko je izdala tiste naredbe o zagrebškem vsučilišču. Njih kričanje pa je golo hinavstvo in laž, ker se jim tam, kjer so v največnatnejši manjšini, boljše godi, nego nam, ki smo v deželi prevladujoči živeli. Govorec nadalje o slov. univerzi, povdarjal

je govornik, da bi bila ta univerza velikega pomena za zblizanje z drugimi slov. narodi, in bi slov. vzajemnost ne bila več prazna beseda, ampak dejstvo, ker bi bila vzajemnost duha in moči, ki je predpogoj vsaki drugi vzajemnosti.

Da so pa razmere na polju solstva pri nas tako žalostne, rekel je, smo krivi tudi mi sami. Kajti dosedaj se je temu obračalo premalo pozornosti, nobenega navdušenja ni bilo med ljudstvom za slov. sole, ker jim tega navdušenja nihče ni budil.

Pozivljal je se h koncu vse, ki jim je obstoj naroda na srcu, da z združenimi rokami, brez razlike strank, delajo za vresničenje naših zahtev. Če se v takih izključno narodnih zadevah združimo, pokazemo, da smo politiki, da hočemo narodu v resnici dobro. Če pa sega strankarstvo tako daleč, da je tudi v takih slučajih sporazumljenje nemogoče, potem je treba tako strankarstvo odločno obsojati.

Drugi je razpravljal o vzrokih, ki so krivi, da je duševni nivo slov. ljudstva se tako nizek, in o pripomočkih, kako ta nivo dvigniti. Kot sredstva k temu je navajal predavanja med ljudstvom, tisto se pravi, zdravniških in gospodarskih ved, ustanavljanje knjižnic, kakor tudi izobraževalnih društev. Zadnja gorska vas bi morala imeti svojo knjižnico in društvo, v katerem bi se zrcalilo duševno življenje vasi. Omenjal je nadalje zapričeto akcijo društva „Adrije“ glede samoslovenskih napisov na javnih mestih in upeljavo „narodnega kolka“ v prid slov. sol v na Goriškem.

Ko sta oba govornika končala, je nastopil g. Kopac, ki je pred vsem konstatiral, da je razočaran, češ, da mladi gg. „akademikarji“ niso povedali nič drugega, nego to, kar so že stari dohtarji pridigali. Baval se je na to s posameznimi točkami, o katerih sta razpravljala govornika-akademika. Ker pa istina ni mogel odgovoriti nič stvarnega, ker nista povedala, ne izvzemaš točkov, ki so se tikale narodnostnega vprašanja, prav nič, s čemur ne bi se mogel strinjati posten socialni demokrat, znašal se je nad dr. Rybafem, Mandičem, slovenskimi liberalci in klerikalci i. t. d. i. t. d., le na govore

ni odgovarjal. Govoril je o militarizmu, splošni, enaki in tajni volilni pravici, o žolodu, o izkoriščevalcih i. t. d. i. t. d. ter to govoril tako, kakor da so se „akademikarji“ priznavali k vsemu temu, kar je on pobijal. Izjavil se je odločno za slovenske sole, za katere so tudi socialni demokrati pripravljeni vedno nastopiti, in sicer radikalnejše, nego narodnjaki, ki le prosijo in k večjemu zahtevajo, pa ne pravijo, da hočejo slovenske sole. Izjavil je, da so edina pomoč demokracije. Povedal pa je pozneje, da socialisti le protestirajo in ne demonstrirajo za slovenske sole, ker je to delo narodnjakov. Stavil je Slovincem v vzgled Poljake, pred katerimi je Körberja strah, dočim Slovenci niso za vladno nikako strašilo. Seveda se ga je opozorilo, da ni dostojno socialnega demokrata, če Slovincem stavlja za vzgled poljske knežje, grofovske in baronske izkoriščevalce ljudstva. Znesel se je nad slovansko vzajemnostjo in nad zahtevo samoslovenskih napisov, povedal, da izobraževalna društva, ljudske knjižnice in predavanja med liberalci in klerikalci ne bodo imela uspeha, ker vedno ostane pri starem, in se več takih budalosti, dočim je rekel, da bi pri splošni in enaki volilni pravici prišli vse drugačni poslanci na Dunaj, kakor danes (t. j. socialisti). Tak preobrat bi se zgodil naenkrat na Slovenskem s premembo volilne pravice, danes pa ne bi bilo mogoče z izobraževanjem ljudstva prav nič doseči. Pri vsem tem seveda niso manjkali potrebni „slagerji“, da so mu organizirane ovčice burno ploskale.

„Polenta, polenta, altroče narod“, to je bil smisel govora, in pa, dokler ne postanejo vsi socialni demokrati naše baže, ne bo boljše, ne bošte nič dosegli! Take in razne druge stvari je premleval čez eno uro.

Odgovarjali so mu „akademikarji“ Ipavec, Gradnik in Šorli, ki so vsi konstatirali razna protislovja v njegovem govoru, in na kako napačno adreso je streljal, samo da je mogel svoje stare „slagerje“ zopet enkrat uporabiti. Nastopil je tudi neki g. Höller iz Nabrežine s svojimi nazori o bodočnosti akademikov, ki bodo vsi ljudstvo kljub lepim besedam v poznejšem življenju vsak na svoj način izkoriščevali. Mož hodi okoli

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorice. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“

Izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsa leto 3 K 20 h ali gld. 1 60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Šolski ulici „n Jellersitz v Ninski ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

v dolgem haveloku in opankah ter gologlav z dolгими nepristrizhenimi lasmi in brado ter živi življenje takozvanega naravnega človeka. Vsakdo more njegove nazore spoštovati, saj se mu vidi, da je o njih prepričan! Zaradi tega se tudi teh nikdo ni taknil. Ko je Kopac drugič nastopil, da bi reagiral na replike akademikov, se mu je videlo, da so ga razne konstatacije zadele v živo. Posluševal se je izmišljotin in zavijanj, da je mogel kaj odgovoriti. Akademiki so ga pa vsakokrat takoj z mekljici prišli za besedo, da laže in zavija. Ko je končal, mu je odgovarjal se pravnik Vošnjak, kojega pa, ker mu je bilo že prevroče, ni hotel več poslušati ter je pozval svoje mameluke, da se odstranijo. Odslo je z njim kakih 50 ljudi. Po Vošnjaku je se phil. Ipavec ozgibal na način polemike g. Kopaca, in shod se je po soglasno sprejetih resolucijah glede slovenskega solstva zaključil že v poznem mraku. Resolucije je prečital cand. techn. R. Caharija.

G. Kopac je na tem shodu pokazal svojo demagogično spretnost, pokazal pa je tudi, da ni v njem ni trohice dostojnosti in lojalnosti. „Akademikarji“, ki so priredili shod v Nabrežini, so prišli tje s povsem nedolžnimi nameni, in Kopacove ovčice bi ostale vseeno lahko v njegovem hlevu, če bi tudi bile protestirale proti razmeram na polju slovenskega solstva. Čeprav je Kopac v svojem drugem govoru trdil z veliko samozavestjo, da je shod ponesrečen, mu lahko povemo, da to lahko reče vsakdo, ki hoče lagati. Akademiki so pa s shodom lahko povsem zadovoljni, in ni jim treba biti žal, da so se poskusili z g. Kopacem, ki na troške gladnih delavcev živi, pa si upa drugim očitati, da delavce odirajo!

Ricmanjsko vprašanje.

(Dalje.)

Dopis, kateri je bil poslat tržaski škof na tri može v Ricmanjih, ni povedal nič. Iz dopisa se vidi, kakor da se je hotel škof norčevati s svojim verniki, ki so se zaupno obrnili do njega. Pisal jim je, da je iz pa-

Brez dogme.

Roman.

Spisal H. Sienkiewicz. Iz poljščine poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Naj reče kdo, kar hoče, toda naša družba je čudovita. Videl sem lepa, pa tudi odurna lica, taka, kakoršna vstvarja stara in rafinirana civilizacija. Vratovi in ramena rok so me pri vsej mladeniški okroglosti spominjale naravnost „sevrških“ izdelkov. V njih tiči nekaka mirna mičnost, nekaka popolnost. Kake sem videl tukaj nogice, kake roke, kake glave! Resnica, tukaj ne predstavljajo Evrope, marveč tu so same Evropa.

Stal sem tako četrte ure, premišljuje se to, katero od teh glav in teh vratov in prsi je usoda namenila meni? Med tem sta dospela Sniatinska. Njega sem videl pred nekoliko meseci v Rimu, njo sem tudi že poznal poprej. Rad jo imam, ker ima jako sladko lice ter spada med izjemne Poljakinje, ki ne požirajo življenja svojih soprogov, marveč jim žrtvujejo svoje. Črez trenutek se je vrinila med nas neka mlada oseba, katera je pozdravila Sniatinsko, ji podala roko, ki je tičala v beli rokavici, meni ter me vprašala:

„Ali me ne poznaš, Leon?“

To vprašanje me je spravilo nekoliko v zadrego, kajti v prvem trenutku zares nisem vedel, koga imam pred seboj; vsekakor pa sem začel potresati to roko-smehljati se in ponavljati: »A to je dobro! a kaj še!

Seveda! Seveda! kakor človek, ki se noče pokazati nevljudnega. Mislim si celo, da sem bil videti pri tem dovolj bedast, kajti gospa Sniatinska se je na to nasmejala ter rekla:

„Ali vi je zares ne poznate? Angelica P.“

„Anglica! moja bratranka! Nikako čudo to, da je nisem poznal. Videl sem jo pred desetimi ali ednajstimi leti, v suknjici, ki jej je segala do kolen. Spominjam se, da je bilo to v Ploševu na vrtu. Imela je takrat nogavice rožnate barve in komarji so jo zelo pikali v noge, radi česar je cepetala z njimi kakor konjič. Kako naj bi sedaj poznal, da ta vrta, olupšan z vijelicami, te bele roke, to mično lice s črnimi očmi, z eno besedo: da je ta gospodičina v vsem svojem razevetju ona tresorepka na tankih nogah. O, kako je lepa! Metulj se je izlezel iz tega mešička! Seveda jo sedaj še vdrugič najpristrčnejše pozdravljam. Potem, ko sta odšla Sniatinska in mi je ona povedala, da sta jo teta in mati poslali po me, ji podam roko, in šla sva skupaj na sredo dvorane.

Kakor bi trenil, se mi je hipoma zjasnilo v glavi. Očividno je, da ima teta izbrano Angelico! To je vsa tajnost, vse iznenadenje! Teta je imela to deklico vedno tako rada in večno se je jezila nad gmotnimi zadevami gospe P. Čudno mi je samo bilo to, da se ti gospi nista pojavili v hiši moje tete, toda nisem hotel dolgo premišljati tega, ker sem si želel rajše ogledati si Angelico, katera, kakor je lahko razumeti, me je začela sedaj zanimati na drugi način, nego vsaka druga gospodičina. Potoma sem imel dovolj časa za razgovor in za poskušnjo, ker sva šla na drugi konec dvorane,

in gnječa je postajala čimdalje večja. Sedanja moda naroča nositi rokavice srednje dolgoti, ki pa ne smejo segati do lakta; najprvo sem torej zapazil, da roka Angelice, ki se je opirala na mojo, ima morda nekoliko preveč temno barvo, morda vsled preobilnega, pokrivajočega jo mahu. Angelica nikakor ni brunetka, dasi na prvi pogled kaže brunetko. Lasje se ji lesketajo kakor bron. Oči ima svetle, toda črne se kažejo vsled neizmerno dolgih trepalnic; njene obrvi nasprotno so popolnoma črne in v resnici prelepe. Karakteristično znamenje te majhne glavičice z nizkim čelom pa je prav ona bujnost last, obrvi, trepalnic in mahu, ki je na licu kaj delikatna kakor kosmata svila in popolnoma svetel. Vse to, v celoti, ne vtegne sčasoma služiti v korist njeni lepoti, sedaj pa je ona še tako mlada, da označuje to nekako živотно moč in bujnost organizma ter tvori iz tega dekleta ne mrzlo dondo, marveč tople, živo in mičnosti polno žensko.

Ne tajim, da so moji živci kaj izbireni, ki se ne razvnamejo za kako si bodi malenkost, da sem izborno začutil to ničnost. To je moj tip. Teta, katera smatra Darvina, ako je slišala o njem, gotovo za nekako »odurno glavo« — se je strinjala nehote z njegovo teorijo naravnega križanja. Da, to je moj tip! To pot pa je bila vaba še pritrjena na kaveljček.

Nekaki električni prdi so jeli švigati iz njene roke po moji. V ostalem sem videl, da sem tudi jaz napravil na njo ugoden vtis, in to vedno oživlja. Izkušnja, ki sem jo imel kot umetnik, je bila tudi kaj ugodna. Nahajajo se lica, ki se prezentirajo kot prevod godbe ali poezije na človeške črte. K takim prav-

stirskega pisma popolnoma jasno, kaj je odredila sv. Stolice o ricmanjskem cerkvenem vprašanju ter da je pastirski list povedal natančno odredbo sv. Stolice. V resnici pa v omenjenem pastirskem listu ni zapisal skof niti besedice, kaj da so mu ukazali iz Rima izvršiti v Ricmanjih; govoril je o vsem drugem, le o papeževih odredbah ne.

Škof Nagl je iztrgal iz pisma sv. Stolice par stavkov, v katerih se navidezno odobruje postopanje njegovo v Ricmanjih. Vprašati pa smemo, če stojijo omenjene besede sploh v dekretu kardinala Gottija, ker je pač nekam čudno, ako kardinal po eni strani hvali skofa, po drugi pa mu ukazuje, da mora vse zopet postaviti v poprejšnje stanje, zlasti kar se tiče staroslovenske službe božje.

Vse ono pa, kar se tiče Ricmanj, kar mora izvršiti skof tam, vse to je skril za itd. itd., in se do danes ni objavil in seveda tudi ne izvršil ukazov glede Ricmanj. Dne 3. t. m. je preteklo leto, kar so izdani oni ukazi, zato pa bi bil pač že čas, da pride skof Nagl na dan z dekreti iz Rima, kajti potem se pokaže, kje tiči pravi vzrok, da cerkveno vprašanje v Ricmanjih še doslej ni rešeno! Sedaj pa bi bilo najbrže sploh že prepozno za izvršitev ukazov iz Rima!

Šlo se je na roko škofu Naglu od več strani, da izvede ukaze iz Rima glede Ricmanj, ali on je poslušal rajši vlado ter sovražnike slovenskega ljudstva nego da bi storil tako, kakor bi bilo prav.

(Pride še.)

DOPISI.

Is Gorice. — Dolgo časa smo poslušali izbruhe „Goričinega glasbenika“; v vsaki vrsti se je zrcalila le njegova osebna mrznja proti gg. Komeloma, in v zadnjem času tudi proti g. Feiglu, ki pa ni sin gosp. skladatelja Danilo Fajgeljna ne po telesu ne po duhu, kakor se je blagovolil izraziti. Gospod Feigel mu je lahko hvala, da ga je „Goričin glasbenik“ kar čez noč povzdignil v glasbenega kritika. S tem pa ni ne nas, ne drugih prepričal, da bi bile sklepne mase dobre, ker mi ostanemo še vedno pri svoji trditvi, naj „Gorica“ še tako skuša prati prizadete gospode. Še vedno čvka o kruhoborskih namenih g. Komela; se li mar boji, da ga izpodrine g. Komel iz njegove službe; saj mora pač sam vedeti, da je to nemogoče! Sicer bi bilo mogoče najbolje, ako bi vpoštovali svet g. evangelijskega župnika, naj bi prezirali pisavo „Gorice“, toda hotemo se vendar dotakniti replike njegove, da se ne bode stulil „Goričin glasbenik“, češ, ugnal sem jih v kozji rog s svojo učenostjo, katera ga je zapustila že pred leti t. j. ko je zvonil po „Soči“ in moral slednjič popolnoma ulinčiti, saj se je dobil v hribih boljši glasbenik, ki ga je na celi črti pobil. Naše namene pri kritiki smo že davno pojasnili.

V 67. številki „Gorice“ je neka trditve, s katero se moramo podrobneje baviti. V

isti številki se poje na dolgo in široko hvalo Mrcini kot požrtvovalnemu, štiri ure na teden brezplačno poučujočemu učitelju petja. Mi mu ne kratimo teh zaslug, pribiti pa hočemo dejstvo, zakaj je bil omenjeni učitelj tako „požrtvovalen“. Dijaki so se isto leto zbraali v pevskem društvu, Mrcina jih je v svoji ljubezni do slovenskega dijaštva denunciral nemškemu ravnatelju Grossu, in posledica temu je bila, da se je moralo potolaziti dijake na drug način. Mrcina je bil torej le radi tega, da ne bi zahajali dijaki v pevsko društvo, katerega ne more videti, tako marljiv in „požrtvovalen“. Po tej naši izjavi nam menda ni več treba preklicati našega „obrekovanja“, kar zahteva od nas.

Glede kritike tretje mase na Travniku piše „Goričin glasbenik“, da je le iz maščevanja kritiziral mladi g. Komel maso „kat. del. društva“, ker je g. župnik Kokošar pred kratkim časom izvršil hud zločin, odpovedal kot župnik jezuitske cerkve iz tehtnih vzrokov službo svojemu pomožnemu organistu g. Komelu. To je laž, podla laž! G. Komel je sam odpovedal službo g. župniku Kokošarju, torej mora odpasti tudi vsako maščevanje od strani g. Komela. Dokaz, da je to resnica, kaže že izjava g. župnika v neki družbi, da mu je žal, da je odpovedal gosp. Komel službo, ker je bil res točen, marljiv, za lepo petje skrben organist, s katerim je bil ves čas zelo zadovoljen. Tako se je izustil sam župnik, katerega povzdiguje „Goričin glasbenik“ med glasbenike, na drugem mestu pa trdi, da ni bilo petje v cerkvi za nič, petje namreč, o katerem se je sam g. Kokošar tako laskavo izrazil. Čudno, da si tako nasprotujeta glasbenika in veščaka.

Še nekaj! Trditve „Goričinega glasbenika“, da je izpodrinil g. Höniga g. Komel ter na ta način snedel kruh očetu mnogobrojne družine, je že ovrгла „Soča“. Mi damo temu se sledeče. G. župnik Kokošar je postavil že pred dolgim časom gosp. Höniga pred alternativo, naj pusti orgljanje pri protestantih ali pa pri sv. Antonu. Ako se torej ne bi nič zgodilo pri protestantih, bi moral vendar opustiti g. Hönig orgljanje v tamošnji cerkvi.

O kom bi se torej prej lahko trdilo, da je spravil ob kruh ubogega g. Höniga, ali katoliški župnik Kokošar ali g. Komel?

Pa bodi dovolj!

Is Dornberga. — Nas kaplan, ki ima med ušesi vse polno sebrejskih kolesc, ki baje prav rada slabo tečejo, je vsled silnega napora pri svojem delu, ki se ne vjema z njegovim poklicem, pri agitaciji za predstojee volitve obolel, zato pa mora sedaj ubogi Lovro (saj veste, kateri!) na ponočne shode in pohode, da mami in straši nevedne ljudi. Naj se pa te čiste angeljske duše le ubijajo, ljudstvo je sprevedelo v njih svoja dva grla sovražnika, in ako bode le količkaj možato, upamo na zmago. Ako Šebreljec ozdravi in bi hotel komu še kaj čenčati, le zavrnimo ga, kakor zasluži! V nedeljo bo v cerkvi

morda kaj ropotalo, morda se grozovitni Lovro tu kaj razkorači, ter bo upil, da je vera v nevarnosti (povsod tam, kjer so taki dušni pastirji!), klical bo na nas ogenj in žveplo, strasil bo z zadnjo uro (katere se Lovro prekleto malo boji, ker sicer bi bil boljše človek, kakor je!), grozil bo z vragom, hudicem, luciferjem in peklenkim breznom! Ali Dornberžani, saj poznamo Lovreta, le pustimo ga, naj tuli, mi pa ostanimo trdni kakor skala! Lovro gotovo pride tudi na volišče (za v cerkev je bolan, o ti zvesti Kristusov služabnik božji!) in to celo morda v spremstvu svojega generalnega staba, obstoječega iz adjutanta Šebreljca s sebrejskimi kolesci v glavi, iz majorja deviško obritega dr. Rojca, iz par vohunov: črnogledih Kavčelov, iz sluga t. j. Drejeve skripajoče karjoli in morda iz par drugih barab. Na to se Lovro v vsej svoji veličastnosti in mogočnosti spravi na očitno mesto, od kjer bo bližkal s svojimi tigrovimi očmi po svojih poslušnih pujskih, mrdal bo z nosom, migal bo z ušesi, sikal bo in grmel s svojim medvedjim glasom ter tako panal one uboge nezavedne Lukce!

Mi pa, ki vemo, in vi, ki morda še spoznate, koliko trpi Dornberg radi Lovreta, — nič ne se bati! Ne mislimo, da sta Lovro in njegov Šebreljec kaki nadčloveški popolnosti, pojdite no, človeka sta, ki cel Dornberg z Dornberžani vred sovražita in obirata, kjer moreta, spekulanta sta, ki pijeta ubogemu ljudstvu kri, kakor obad govedu, in mi ljubi Dornberžani, ne bodimo več tako neumno govedo, obade zalovimo od sebe s tem, da bomo volili samo napredne ljudi, ki bodo skrbeli za mir in red v občini, ki je toliko trpela vsled nekrščanskega in peklenkega sovrašstva do nas od strani tistih, katere predbro redimo! Koraja torej: far pred altar, v naše stvari naj ne vlika svojih nerodnih in grešnih prstov!

V boju izkušen.

Is Mirna. — Bral sem slučajno v „Pr. listu“ poročilo o razvilju zastave kat. del. društva v Mirnu. A ta poročevalec marsikaj zavija in slabo poroča. Prvič povem, da naša zastava je plapolala na zadnjem, belu, črno-rumenu in sele potem naša trobojnica. To se pravi: Vse za vero, cesarja, dom. Seveda klerikalcem ni nič na tem. Kažejo pač povsod brezdomovinstvo. Čudno, da niso razobesili samih belih zastav. Morda jih niso imeli.

A zdaj o veselici sami nekoliko: Smili se mi g. Vodopivec, vbogi revček, velikanski napor je prestal v tej vročini, da je naučil pevce tri pesmice, ki so se že dvakrat, trikrat pele v Mirnu, nekatere celo pri zadnji veselici dne 15. maja t. l. Pevski zbor iz Rubij ni nastopil na odru. Kritiko o petju bi znal napisati samo kakšen A. K. Sploh bodi povedano, da mnogo udeležencev petja niti poslušalo ni. Deklamacija bi se lahko izpustila. S to točko ni bilo nič. „Gorica“ piše, da se je deklamirala pesem „Blagovestnikom“,

kar ni res. Je narodnega duha ta pesem, kaj ne? in kaže poleg tega nekoliko temnih stranij klerikalcev. Ne sme na oder. Od točke „kolesarja“ najprej ni bilo več reda. Nekateri so stopali na stolice, drugi na mize, od zadaj pa se je slisalo „dol“ s stolic. Mnogo ljudij je šlo tudi ven. Čast rediteljem za tak red.

Oprostite! Pohvaliti Vas moram tu javno, da ste spravili ob 9. uri zvečer nekega klerikalnega razgrajaca iz Kostonjevice ven, a ne soc. demokrata, kakor ste poročali. Napad na soc. dem. se je izvršil okoli 11. ure in ne ob 9. uri. Bil sem namreč pri obeh prizorih „avzoč“. Vrglo se je dotič. soc. dem. na tla. Pač ne more biti brez „barufe“ na farskih veselicah.

Tudi plesalo se je pod murvami in na „sali“ na nasprotni strani dvorišca. Poslušalci, ki so slisali govor dr. Kreka, se bodo pač spominjali vodnjaka, je najbrž lastnina klerikalcev. Godba je bila slaba. Hajdrih bi se gotovo prebrnil v grobu, ko bi slisal „Adrijansko morje“ tako igrati.

„Gorica“ poroča tudi, da so se nekateri, gotovo liberalci ali demokrati udeležili veselice. Jaz rečem, da jih je bila tretjina vseh navzočih, a ne le nekateri. Radovednost jih je gnala na to klerikalno veselico, h kateri se je baje priglasilo 48 društev, a v velike razočaranje mnogih, ni bilo teh društev nikjer videti. Zmeraj sta pesem, klerikalne veselice ne vspenjajo, čeravno tako bobnajo in vabije nanje. (Podrobnosti prihodnje, če kdo proti kakšni točki ugovarja). Število akademiske mladine je znašalo številko 3.

Navzoč izmed nekaterih okoličanov.

Domache in razne novice.

Odlikovanje. — Jelnjski nadzornik v kaznišnici v Gradcu ob Soči g. Josip Muzina je dobil od Njeg. Velicanstva cesarja srebrni križec za zasluge s krono.

Pričetek šolskega leta na učiteljskem v Kopru. — Vpisovanje za šolsko leto 1904/5. se bo vršilo dne 13.—15. septembra t. l. od 9.—12. ure popoldne. Dne 16. septembra se prične sprejemni in ponavljalni izpiti, na vadnici pa redni pouk. V tečajih se letu prične s sv. maso šele po dovršenih sprejemnih izpiti.

Na c. kr. pripravilci za srednje šole na Proseku prične šolsko leto dne 16. septembra s sv. maso. Sv. masa bode ob 8. uri zjutraj, za to se bode vpisovalo, na kar sledi redni pouk. Učenci se morajo javiti v spremstvu staršev, oziroma namestnikov, prinesli morajo s seboj zadnje šolsko spričevalo, krstni list in spričevalo zdravih oči.

„Pevsko in glasbeno društvo“ nastopi peto društveno leto ter prične z rednimi vajami za možki zbor v petek 16. t. m. ob 8. uri zvečer. Ta večer se do- (Dalje v prilogi.)

zaprav pripada ličice Angelice. Na njem ni nič vsakdanjega. Deklicam iz plemenitaških hiš se tako vcepi skromnost, kakor se otrokcm vcepijo osepnice — torej je v nji tudi ta izraz, je nekaj nedolžnega, ali izpod te nedolžnosti zrè vroč temperament. Kako združenje! Tako, kakor bi kdo dejal: nedolžni zlodej!

V ostalem dopuščam, da pri vsej svoji nedolžnosti more biti Angelica nekoliko koketna. Zapazil sem takoj, da se povsem dobro zaveda svojih mičnosti. Evo, ker ve, da ima lepe trepalnice, spušča jih vsaki hip na oči, to pa brez vsake potrebe. Navajena je tudi kaj mično dvigniti glavo ter zreti v govorečega. Iz početka razgovora je bila nekoliko umetna, toda čez trenutek sva občevala med seboj tako, kakor bi se od onih ploševskih časov nikdar ne bila ločila.

Teta je neprekosljiva v svoji raztežnosti, samo zarote sklepati ne bi hotel z njo. Komaj sva se z Angelico približala tem gospem, komaj sem vtegnil pozdraviti njeno mater ter spregovoriti z njo nekoliko besed, kar se je teta, vidé mojo živahnost, vsa razvnela, na to je skomignila z rameni ter obrniviš se k Angelikini materi, rekla glasno:

„Kako je lepa v teh vijolicah! Ha! morda je bila pametna misel to, da jo je na plesu zagledal prvo...“

Angelikina mati je postala zbegana, Angelica isto tako in jaz sem razumel, čemu ti gospi nista zahajali v tetino hišo. To je bil očitno domislek gospe P. Ona in teta sta morali to že davno snovati. Dopuščam, da Angelica za te spletke ni vedela, toda vsled deklitje bistrovidnosti v takih rečeh si je vsega lahko domislila.

Torej, hoté napraviti konec splošni zadregi, se obrnem k njej in rečem:

„Opozarjam te že naprej, da slabo plešem, pa vsaj te mi tako vsaki hip odvzamejo, torej žrtvuj mi vsaj en valček.“

Angelica mi na to poda v odgovor svoj »karnet« ter reče odločno:

»Zapiši, kar hočeš.«

Priznavam, da ne ljubim vloge »manekina«, katerega gibljejo s tem, da ga vlačijo za motvce; takisto tudi nočem, da bi me kdo kam potiskal; ker sem torej hotel takoj zavzeti neko delavno vlogo v politiki starejših gospa, vzamem »karnet« in napišem:

»Ali si razumela, da me hočejo oženiti?«

Ko je prečitala Angelica te besede, se jej je spremenil obraz; na to je nekoliko obledela. Nekaj časa je molčala, kakor bi čakala, da se ji glas prevrže, ali kakor ne bi vedela, kaj ima pravzaprav odgovoriti. Končno je dvignila svoje zale trepalnice, pogledala mi naravnost v oči ter odvenila:

»Da!«

Toda sedaj je začela povpraševati, ne sicer z besedami, marveč s pogledom. Povedal sem že, da sem napravil na njo kaj ugoden vtis, a pri tem, kakor hitro si je domislila načrta, so se morale njene misli obračati na-me. Zato sem sedaj tudi razločno žital v njenih očeh besede:

»Vem, da si mati in teta želita, da bi se spoznala in se zbližala, torej... torej?«

Namesto odgovora objamem z roko njen život, privijem jo lahko k sebi ter se spustim z njo v ples. Ob enem sem se spomnil svojih »ur vaje.«

Tak nem odgovor je moral nekoliko zbagati deklico, kateri je že poprej ugajalo to, kar sem bil napisal v »karnet«. Toda mislil sem si: Čemu bi je nekoliko ne zbežal? V nikakem slučaju ne pojdem dalje, nego hočem; a kam pojde ona, to mi je prav malo mar. Angelica izvrstno pleše, prav tako, kakor mora ženska plesati valček, to je strastno in z vdanostjo do svojega plesalca. Zapazil sem, da se vijolice

na njenem vratu in prsih gibljejo urneje, nego bi se to dalo opravičiti s sicer počasnim tempom. Razumel sem, da se godi v njej nekaj posebnega. Ljubljenje je sicer fizična potreba, katero gospodične zares čim najskrbnejše krote, zlasti one, ki pripadajo k višjim vrstam. Zato tudi, kadar začuje deklica besede: »tega že smeš ljubiti«, se večkrat pripeti, da se deklica kaj hitro okoristi z dovoljenjem.

Angelica se je očitno nadejala, da ker sem izrazil to, kar sem napisal v »karnet«, da po valčku nastopi daljši razgovor o tem predmetu. Toda jaz sem se umaknil nalašč na stran, hote jo pustiti v pričakovanju.

Hotel sem jo tudi ogledati nekoliko iz daljave. Istina, to je moj tip. Ženske te vrste razvijajo na-me tako moč kakor magnet. Oh, ko bi štela že trideset let ter bi ne bila tista, s katero me hočejo oženiti!

Varšava, dne 30. prosinca.

Ti gospi sta se preselili k nam. Včeraj sva bila z Angelico skupaj ves dan. On ima več stranic v duši, nago jih navadno imajo gospodične njene starosti. Več teh stranic zapiše še le bodočnost, toda ondi je prostora za prav lepe reči. Ona čuti in razume vse, pri tem posluša in odpira široko svoje oči ter jih upira v govorečega. Ženska, ki zna poslušati, ima eno sredstvo več, da ž njim človeku ugaja, ker s tem vstreza samoljubju moža. Ne vem, ali se Angelica tega zaveda, ali pa je to uspeh ženskega nagona. Mogoče je tudi, da je že toliko »lišala o meni od tete, da vsako mojo besedo smatra za merodajno. Pri tem pa ima tudi nekoliko koketerije. Danes, ko sem jo vprašal, česa si najbolj želi v svojem življenju, je odgovorila: »videti Rim«, pri čemur je povsila svoje dolge trepalnice ter bila v tem hipu nepopisljivo lepa. Ona vidi to dobro,

ločita stalna dva večera za društveno l. 1904/5; tako prične tudi ženski zbor redne svoje vaje v torek 20. t. m. ob 6. uri zvečer — oboje v društvenih prostorih v hiši Marzinijevi, vhod ulica Semeniska stev. 5.

Vabijo se vsi gg. pevci in pevke, da pristopijo polnoštevilno že pri prvi vaji, in da vsak pevec v svojem delokrogu pridobiva novih močij ter jih pripelje k vaji. Vpisovanje novih izvršujočih članov se bode vršilo po vsakokratni vaji. Oglesi se pa lahko vsak novi član pri društvenem pevovodji ali odboru. Izvršujoči člani so prosti vstopnina in članarine.

Društvo priredi tudi tekom nastopajočega leta dva velika koncerta po vzgledu ljubljanske „Glasbene Matice“. Letos bode prvi koncert tem važnejši, ker se bode vršil, kakor upamo, v novih krasnih prostorih pri otvoritvi našega „Trgovskega doma“. „Pevska in glasbena sola“ za naraščaj prične s ponedeljkom 19. t. m. Učni načrt in urnik se objavita pravočasno.

Vpisovanje v pevsko in glasbeno solo se bode vršilo 15., 16. in 17. t. m. vsaki dan od 10—12. predpoludne in od 4—6. popoldne pri društvenem pevovodji g. Josipu Michlu.

Društvena sola ima dva oddelka, onega za glasovir vodi izprašani učitelj g. Emil Komeč, onega za gosli pa konservatorist in pevovodja g. Josip Michl. Oba oddelka bode razdeljena v dva tečaja. V prvi oddelki se sprejemajo novi učenci in oni, ki niso pokazali dosedaj povsem povolnega vspeha, v drugi pa oni, ki so dobro napredovali ali pa novi, ki izkažejo nekoliko znanja.

Letos se odpre tudi poseben skupen tečaj za ves naraščaj, v katerem se bode poučevalo pelje in nekoliko glasbene teorije. Učnina znaša za sedaj po 2 F na mesec; ob enem pa imajo starši pristopiti kot člani a članarino 1 K na mesec.

Društveni občni zbor se bode vršil v nedeljo 9. oktobra t. l. ob 10^h, predp. v društvenih prostorih. Dnevni red se objavi v kratkem s posebnim oglasom.

Grof Gočsa. — Dolgo časa se je ugrabalo, kdaj pojde, slednje je vendar prišlo do resnice, da je sel. Slovenci nimamo nikakega vzroka, žalovati za njim, kajti mož je bil namski grof brez srca za trpeči slovenski narod, nesposoben za namestnika na tako težki poziciji, kakor je tržaska, na sploh clovek starega kopita. Radi tega pa tudi vlada po naših deželah stari sistem z vso svojo brutalno krivico in z vsemi pogreški. Nobene zanimanja za napredek, nobene inicijative za pomirjenje narodnostnih bojov, nikakega zmisla za težko socialno vprašanje, marveč išče se le komednega življenja, da se prav tistemu, ki je na površju, v ostalem pa je ravnilo stare srednjeveške geslo: Divide et impera! Kjer vlada to, tam podpirajo tudi klerikalci. In res, ko so bruhnili pri nas na

dan klerikalni življi, so našli najboljšo oporo pri namestniku Gočsu. Ta je bil njih zvest zaščitnik, ki jim je šel povsodi na roko. Od takrat klerikalci tudi niso imeli zanj več grajalne besede — dasi je bil svoj čas v Brdih dosti jasno povedal, da enakopravnosti za Slovence ne bo nikoli.

Nič dobrega nimamo beležiti za njim. Ali pride se — njim kaj boljsega? Ne verjamemo, kajti predobro poznamo duha, ki preveva vso vlado v Avstriji!

Okr. sodnija v Krminu je poslala nekemu v Brda vabilo v zapor, pisano v laškem jeziku. Prizadeti je zavrnil list, ker ne ume laško in zahteva, da se mu piše po slovensko. Županstvo je vrnilo vabilo sodniji, ali ista ga je zopet vrnila, rekoč, da prizadeti ga mora sprejeti. Sodnik je baje rekel županu, da je sodnija v Krminu laški urad, da naj se vabilo kar priblije na vrata, potem pa se pristavil, da novi občinski tajnik hujška ljudi. Tako pripovedujejo. Ako je res tako, tedaj je to nespodobno za višjega sodnijskega uradnika. Okr. sodnik ima izdati Slovincu slovensko vabilo; za laško vabilo ni prav nikakega vzroka, kajti če ga je orožnik ova-dil po nemško, to pač ne more imeti za posledico laškega vabila! To je lepa enakopravnost! — Okr. sodnija v Krminu ni laški urad, marveč je v njenem okraju dobra tretjina Slovencev, in s tem mora uradovati slovenski. Namesto sikanirati ljudi z laškim vabilom ter iskati hujškatcev — je bolj prav izdati slovensko vabilo, kakor pri-tiče, potem odpade lov na „hujškatce“!

Končno omenjamo se, da bi stala ekspozitura kakega sloven-skega odvetnika v Krminu prav dobro!

Zahvalno pismo je poslal feldmarsal-lajtnant pl. Chavanne goriskemu županu, ker je bilo za časa manevrov vojaštvo dobro oskrbljeno s stanovanji in ker se je vse iz-vršilo v lepem redu; izrekel je priznanje ma-gistratu in prebivalstvu.

Dogodki v Ricmanjli. — Tržaski škof Nagl je izdal nov pastirski list na Ric-manjce. O tem pišejo iz Ricmanj „Ed.“:

Tržaski škof dr. Nagl je zopet čutil potrebo, da izda „pastirski list“ na Ric-manjce; to je že četrti, odkar je ukazal za-preti tukajšnji cerkvi. V tem „pastirskem listu“ nas imenuje celo: „V Gospodu ljubljene vernike!“ Početkom lanskega leta je pošiljal na nas cele čete orožnikov, par me-secev potem smo bili pred njegovimi očmi „banditje“, v svojem „pastirskem listu“ od dne 3. septembra 1903. nas je nazival že „vernike“ in sedaj nas imenuje že v „Go-spodu ljubljene vernike“. Zdi se, da se škof dr. Nagl pelagoma popne do „serafinske“ ljubezni nasproti nam. Vidi se pa, da je v tem pastirskem pismu tudi zapel labudovo pesem in se od nas za vedno poslovil.

V omenjenem pastirskem pismu 13. septembra 1903. povabil je škof Nagl k sebi

tri ricmanjske moze z besedami: „Pozivljam Vas po očetovsko, pridite s tistim zaupanjem in s tisto ljubeznijo k meni, kakoršno gojim jaz do Vas: izberite tri zastopnike, koji se bodo posvetovali z menoj o obnovljenju cerkvenega življenja...“ In res so se našli trije moze, ki so šli dne 16. oktobra 1903. k škofu Naglu s svojim legalnim zastopnikom dr. Brničcem, seveda le v imenu „kakih 13-druzin. Tem povodom so mu izročili pisane predloge, kako bi bilo urediti ricmanjsko cerkveno vprašanje. Škof dr. Nagl je depu-taciji obljubil, da ji tekom 8 dni odgovori, se hoče li nadalje pogajati na temelju podanih predlogov ali ne. In ta „dobri oče“, ki hlina tako „očetovsko ljubezen“ do nas, ni „svojim sinovom“ do danes 7. septembra 1904. na omenjene predloge še besedice odgovoril; in vendar si je upal zapisati v zadnjem „pa-stirskem listu“ od 4. t. m. besede: Nikar ne verujte, da se škof za Vas ne briga“. Še do danes čaka torej omenjena trojica, ki je šla zaupljivo k „dobremu očetu“, škofu Naglu, odgovora na svoje predloge!

Istocasno ponavljamo gospodu tržaskemu škofu vnovič: Da je v Ricmanjih popolnoma nemogoč, da mu tukaj nihče ničesar več ne verjame, ne izvzema njegovih zaupnikov in da nima tukaj nič več iskati.

Konečno zamoremo torej že od njega zahtevati, da nas vendar enkrat pusti na miru! Z njim se več ne pogajamo!

„Ostja, kristijani smo mi!“ — L. Vuk nam je prinesel: Sl. vredništvo lista „Soča“ v Gorici. — Spodaj podpisani zahte-vam v zmislu § 19. tiskovnega zakona na notico v listu „Soča“ pod „Ostja, kristijani smo mi“ pribečeno, sledeči popravek: Ni res, da sem podpisani v ponedeljek po vese-lici Kat. del društva kričal: „Ostja, kristijani smo mi.

Miren 9/9. 04. Leopold Vuk.

Opomba uredništva: Če bi ne bil Vuk član zloglasnega „Katoliškega društva“ v Mirnu, se bi mu morda še kaj verjelo, ko bi popravljal, tako pa naj nam nikar ne zameri, če mu ne verjamemo nič: je pač predobro znano, kako klerikalci radi lažejo, sklicuje se na § 19. tiskovnega zakona. — Sicer pa prepustimo besedo g. poročevalcu.

Razpisani sta nadučiteljski službi v Črnem vrhu pri Idriji in Hotedršici (Kranj-sko); prošnje je vlagati potom predstojatelji okrajnih šolskih svetov na okrajni šolski svet v Logatec do 13. septembra t. l. Službi se popolniti s koncem febr. ali pa zaključkom sol. leta. Z ozirom na silno pomanjkanje moških učnih močij na kr. jškem se bode oziralo tudi na prošilce iz Goriske.

Pomanjkanje moških učnih močij na Kranjskem je postalo že tako veliko, da se niti za nadučiteljska mesta čisto ne oglasi nobeden prošilec. Nadučiteljska mesta se morajo sedaj oddajati provizoričnim učiteljem z zrelostnim spričevalom. Da celo neki no-vinec je bil letos nameščen za šolskega vo-ditelja na večrazrednico.

„Napad“ pri Barki. — Saj smo vedeli, da ni vse skupaj nič, kar se je pisalo o „na-padu“ pri Barki v nekem tukajšnjem laskem listu, in kar smo tudi mi omenili zadnjič. Bila je le šala med domačini fanti, dva sta se sprijela, in jeden je bil po nesreči malce opraskan. Drugega ni bilo nič. Drugi večer so zopet skupaj peli. — Kako izvedo Lahi kaj takega, pa hitro pišejo o napadih, kakor da bi bilo kdo ve kako nevarno, stopiti iz mesta!

Tudi v Št. Andrežu grmi že dlje časa po večkrat v cerkvi ter se vsiplje toča na li-beralce in brezverske liste. Kaj so za to po-stavili novo cerkev v Št. Andrežu, da se bo uganjala v njej politika ter delala reklama za farovške lažnive liste? Prav bi bilo, da štandrezki moze povedo g. nuncu, kaj se spodobi v cerkvi in kaj ne. Če bo v cerkvi politika, opravljanje in obrekovanje, pa ni treba hoditi vanjo!

Delavec ponesrečil. — Strašno smrt je storil Jakob Hrast, rojen leta 1879. na Kobariskem, pri delu na novi železnici v Sv. Luciji. Imel je opraviti z mino, kar se je unel dinamit poleg njega. Udarilo mu je vse v glavo ter mu jo razneslo. Smrt je nastopila takoj. Strašna smrt je vzbudila mnogo sočutja ne le med delavci, marveč med vsemi, ki so čuli o njej.

Tatvina v cerkvi. — V noči od so-bote na nedeljo so se dosedaj še neznani zli-kovci utihotali v cerkev na Gradu pri Mirnu ter poskušali tam odpreti tri skrinjice za milodare. Odprli so le eno, v kateri so našli le malo drobiža.

Dornberškega župana obira znani posvečeni dopisnik po zadnjem „Prim. listu“, češ, kakšen je bil poprej in kakšen je sedaj. No, kot kristijan je prav tisti sedaj, kakor poprej, da se pa v drugih rečeh ne da več komandirati iz farovža, to pa že ve, zakaj ne. G. Brce je pač sprevidel, kam pelje fa-rovška politika. Mož je zaupal črni suknji, sam poštenjak je zaupal besedi posvečenega cloveka, ali ko se je varal, ko je uvidel, da ti ljudje nimajo nikakega dobrega namena ne z občno ne z ljudstvom, in ko se je končno prepiral, da hočejo imeti njega, župana, le za podplat — pač kot mož ni mogel sto-riti drugega, nego obrniti hrbet hinavcem. Odprle so se mu oči, in kot izkušen mož, ki ljubi svojo rodno občino, ne more stati več na strani izsesavalcev in lovcev po nov-cih! Kaj tak mož, kakor je Brce, bo hodil k listemu kaplančetu v farovž po svete? Kje pa smo? — Tako, kakor gosp. Brce, stori vsak poštenjak, ker kar je poštenega in do-brega, se ne more držati klerikalne stranke; te mora prej ali slej od nje odpasti! In tako se zgodi na celi crti tudi v Dornbergu!

Klerikalna blamaža v Mirnu. — „Slovenec“ reagira na to, da je imenoval „Slov. Nar.“ razvitje zastave v Mirnu — kle-rikalno blamažo, ter se sklicuje pri tem na „Soča“, češ „Soča“ sama priznava, da je bilo nad 1000 udeležencev. — Res, da je

da mi ugaja, ter se čuti radi tega srečno. Njena koke-terija je krasna, ker izvira iz oveseljenega srca, ki želi ugajati drugemu izbranemu sreč. Nimam nikakega dvoma več, da ta duša leti k meni, kakor nočni me-tulj k luči. Ravna delicca, čuteča odločbo starejših, se hoče jako hitro okoristiti z njo. To je mogoče opaziti čimdalje bolj razločno od ure do ure.

Jaz bi si imel staviti vprašanje: ako se le nočeš ženiti, čemu torej doprinašaš vse, da bi vzbudil v tej deklici ljubezen? Toda ne ljubi se mi, dajati odgovor na to vprašanje. Tako se počutim dobro in sem miren. Ali pravzaprav: kaj neki delam takega? Ne prizade-vam si, kazati se bolj bedastega, niti manj odkrito-srčnega, niti antipatičnejega, nego sem — in to je vse!

Angelica je dospela danes zarano na kavo v neki prostrani, mornarski jopici s trakovi, pod katero si je bilo lahko domisliti njenih oblik ter pri mislih na nje izgubiti glavo. Oči je imela nekoliko zaspane in od nje se je širila toplota. Nekaj basenskega je, kak vtis dela na-me.

Dne 31. prosinca.

Teta je priredila zabavo za Angelico. Jaz pa ho-dim v posete. Obiskal sem Sniatinske ter posedel ondij dlje časa, ker se počutim pri njih dobro. Sni-atinska živita v neprestani neslogi med seboj, toda v povsem drugačni, nego žive navadni zakonski. Na-vadno je tako, kakor bi dva imela eden plašč ter bi se slednji pulil zanj, ona dva pa se pričkata vsled tega, ker hoče oddati on ves plašč njej, ona pa njemu. Zelo rad ju imam, kajti šele pri njima se prepriča-vam, da sreča more biti tudi dejanska, ne pa le opi-sana v knjigi. On je pri tem kaj bistrovиден in ob-čutljiv clovek, prav kakor Stradivarijeve gosli, ter se povsem zaveda svoje sreče. Želi si je in jo ima. To mu pa zavidam. Razgovor z njim mi je bil vedno pri-

jeten. Postregla sta mi z izborno črno kavo — brž-kone samo književniki pijejo podobno — ter me jela izpraševati, kako se mi zdi v Varšavi v domovini po tolikom času odsotnosti? Zlasti me je izpraševala gospa Sniatinska, kajti njej je nekoliko znan tetin namen, in ker je rojena v Volinju, namreč v onem kraju ka-kor Angelica, zato pozna Angelico dobro in bi kaj rada utaknila svoj rožnat nasek v to zadevo.

Očividno je, da sem se ogibal osebnih zadev, toda mnogo smo se razgovarjali o naši družbi sploh. Izpovedal sem, kaj si mislim o tej družbi; ker pa Sni-atinski, navzlic temu, da večkrat sam ostro kritikuje svojo družbo, želi slišati o njej le pohvalo, je postal nenavadno dobre volje ter mi jel takoj pritrjevati.

„Prijetno mi je,“ je rekel naposled, „čuti podobne reči iz takih ust, kakor so tvoje, kajti, ako kdo, imel si pred vsem drugim ti priliko primerjavati; drugič pa te poznam kot pesimista.“

„Ne vem, moj dragi,“ mu odvrnem, „če morda tudi ta moja sodba ni pesimistična.“

„Ne razumem radi česa.“

„Ker vidiš, da je na vsako tako rafinovano kul-turo mogoče napisati to, kar se piše na zabojčke s steklom ali porcelanom: „fragile!“ Tebi, ki prihajaš duševno iz Aten, meni in deseterim drugim je dobro in prijetno živeti z ljudmi, ki imajo take popolne živce; toda ako hočeš na tem temelju dalje zidati, pa te svarim, da se ti tramovi poderó na glavo. Ali si morda misliš, da ti dični diletantje življenja ne morejo podleči v boju za obstanek z ljudmi, ki imajo krepke živce, debele mišice in debelo kožo?“

Sniatinski, ki je kaj živahen clovek, je vstal ter začel hoditi po sobi, in potem me je napadel z veliko unemo:

„To je ena stran, in sicer pozitivna, kakor sam

priznavaš; ne misli pa si, da pri nas bi ne bilo ničesar več. Ti prihajaš izza morja, pa govoriš, kakor bi bil tukaj prebil življenje.“

„Jaz ne vem, kaj tiči v vas, toda znano mi je to, da nikjer na svetu ni takega nedostajanja ravnotežja v kulturni društvenih vrst kakor tukaj. Na eni strani razcvet, ali morda tudi ocvet olike, na drugi pa abso-lutno barvarstvo in nevednost.“

Jela sva se pričkati in zmračilo se je, predno sem odšel od njih. On mi je dejal, da ako bom pogo-steje zahajal k njemu, pa se on zaveže pokazati mi srednje člene verige, ki niso ne prerafinirani, niti ne bolehalo na diletantizmu, niso temni kakor tobak v rogu, z eno besedo, hoče mi pokazati krepke ljudi, ki nekaj delajo ter vedó, kaj hočejo. Govorila sva drug bolj od drugega, in to še tembolj, ker sva po kavi spraznila nekoliko čašic konjaka. Ko sem že odhajal, je kričal še na stopnjicah za menoj:

„Iz takih, kot si ti, ne bo nič, vendar iz tvojih otrok morejo postati ljudje; toda treba je, da ti, ali bolje, da vi vsi pridete poprej na boben, kajti dru-gače se še vaši vnuki ne poprimejo nikakega dela!“

Mislim si, da sem splošno imel jaz prav. Ta raz-govor pa sem zapisal prav radi tega, ker od časa svo-jega prihoda mislim neprestano na to nedostajanje ravnotežja. Dokazano je namreč, da naše društvene vrste loči propast, vspricho katere je vsako sporazum-ljenje, vsako složno delovanje nemogoče. Sniatinski se mora sam strinjati s tem, da obstojimo iz ljudij preveč omikanih in povsem neolikanih. Tako se vsej-meni zdi! Sevriški izdelki ter surova glina — ali ni-česar v sredi. Eno „très fragile“, drugo pa Ovidova „rudis indigestaque moles“. Očividno je, da se sevriški izdelki prej ali pozneje razbijejo; ali iz gline pa na-pravi bodočnost, kar ji bode ugajalo. (Dalje pride.)

bilo toliko udeležencev, ali „Slovenec“ je imel, če bi mu bilo kaj do resnice, povedati po „Soci“ tudi to, da je prišla velika večina le iz radovednosti poslušat ljubljanska filozofa in da ta velika večina ne pripada klerikalni stranki. — V ostalem pa smo v našem članku o klerikalnem fijasiku v Mirnu povedali dovolj razločno, kaka blamaža je zadel klerikalce v Mirnu; in zdi se nam, da sta stala pod vtisom blamaže tudi oba ljubljanska filozofa, kajti poročilo o tem „krasnem“ shodu v „Slovencu“ je bilo strašno kratko!! — Kdor pozna Miren in okolico, ve, da je hitro 1000 ljudi skupaj, če je kaj posebnega! Mi vemo pa tudi, da klerikalci ne morejo prirediti ničesar, kar bi bilo lepo, kar bi bilo impozantno. V „Slovencu“ pravijo, da so s tem prav zadovoljni — no, mi smo tudi!

Društvo čevljarjev v Mirnu priredi v nedeljo, dne 18. septembra, na dvorišču g. Beltrama delavsko slavnost z lepim vsporedom.

Vatopnina k veselici 40 vin., s sedežem vred 1 K, k plesu vsak komad 20 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Topničarji so se vrnili v Gorico deloma v četrtek, deloma včeraj. Prišli so iz Celoveca čez Predel. Ustavili so se v Bovecu in Tolminu. Častniki topničarski, ki so se vrnili včeraj, so imeli na kapah ob strani pripete lepe planinke.

„Katoliška veselica v Mirnu“. — Prijeli smo: Slavno uredništvo „Soci“ v Gorici. Z ozirom na vest, priobčeno v „Soci“, št. 70. z dne 31. avgusta t. l. pod naslovom: „Katoliška veselica v Mirnu“, v kateri se trdi, da sem podpisane pridigal ob tej priliki, zahtevam z ozirom na § 19. tiskovnega zakona, da priobčite popravek, da ta trditve, ker se tiče moje osebe, ni resnična, kajti govoril sem izven cerkve o delavskem stanu. Ljubljana, 2. septembra 1904. Dr. Evgen Lampe.

Opomba uredništva: Vse drugo je pustil na stran, samo to se zdi dr. Lampetu tako imenitno za popravljanje, da ni pridigal. Popravek tiče v kos, ali priobčujemo ga za to, da se vidi, da katoliški duhovnik dr. E. Lampe niti tega ne ve, da se more pridigati tudi izven cerkve! — Mi pravimo, da je vendarle pridigal, kakor smo rekli prvotno, kajti ves njegov govor o delavskem stanu ni bil drugega nego neslana pridiga. Je pač razlika med govorom in pridigo, ali istina je, da politikujoči duhovniki le pridigajo, tudi če niso v cerkvi. — Lampka je bržčas sram, ker je „katoliška misel“ tako slavnostno pogorela v Mirnu, pa se hoče izvleči iz te mlake s tem, da hoče nafarbati svet, da ni pridigal, ampak govoril o delavskem stanu. Ali ne pomaga nič vse izvijanje, kajti pridiga Lampetova je bila žalostna, kakor žalostna vsa „katoliška slavnost“ v Mirnu. — Niti z mezincem nismo ganili proti njej, kaj se le bi bilo, če bi se bilo reagiralo primerno na to „katoliško“ izvijanje v Mirnu, potem bi bil Lampekel! Sicer pa mislimo, da ga ne bo več v Miren. Grozdje je preklislo!

Nekaj vprašanj so bili stavili „katoliški“ možje iz Mirna, češ, kedaj se je zgodilo to in to, kar se jim je očitalo v javnosti. Za danes omenjamo le, da so sami pravili v krami Al. Mozetiča v Mirnu, kako so se v Kostanjevici za noge vlačili iz postelje ter kako so hlače narobe oblačili itd. Janez Vuk je povedal marsikaj, in on je menda dosti dobra priča. Včasih se izdajo nehote, potem pa tajijo, kar so sami raznesli okoli. — „Ostija, kristijani smo mi“, — ki nikdar ne lažemo! Kaj ni tako, mirenski „katoličani“!

Vse za denar. — Ali ste čuli zadnjic, da je hotel Mrcina iti k protestantom orgljat za drag denar, za 6 K za vsakkrat? K protestantom! Za navadnega človeka ni sicer nič čudnega, če hodi orgljat k protestantom, ali da je pripravljen za kaj takega Mrcina, katoliški mož, to pa je jako čudno. On uči druge, kako se morajo varovati zapeljivosti denarja, ali sam je toliko požrešen, da pri svoji lepi plači in pri kapitalistih se hoče hoditi „pomagat drugovercem“, kakor pravi župnik Kokošar. Mrcina, Marijin otrok, čestilec kat. duhovščine, se da za svile goldinardčke spraviti, kamor kdo hoče, celo drugi v eri hoče pomagati! Ješ, ješ, ob vso vero je prišel! Kaj bo z njim! — Je pač res, da za denar se pobrati klerikalec tudi s hudicem! Mrcina pa je že tako precej v zvezi z njim.

Konstatujemo, da Mrcina nadaljuje v „Gorici“ v številki za številko grdenje oseb,

obrekovanje in laganje, in to na najgrši način. Kaj pravi k temu njegov ravnatelj in solski svetnik? Kaj pravi k temu dež. solski nadzornik? Če bi kak neklerikalen učitelj tako delal, sta ga že zdavnaj „disciplinirala“, on pa sme slobodno uganjati najgršo osebno gonjo po javnosti. Lepa solska oblast, ki ima tako dvojno mero! Kaj smemo se kaj zaupati učitelju Mrcini? Nič!

Šnops. — Mrcina, apostol treznosti, ima dosti šnopsa. Včasih ga je polna „goriska okolica“, včasih pa ga prinese na učiteljske ter ga v konferenčni sobi deli po „starpelkih“ in ponuja na prodaj. Saj veste, g. Mrcina, kako je bilo zadnjic!! Najbrže ga sedaj ob začetku leta zopet prinese na prodaj! Ali morda mami s šnopsom solsko oblast, da mu dopušča uganjati vse tiste nededne reči po „Gorici“? ... Kadar ga je „goriska okolica“ polna, potem pa citamo v „Gorici“, kako zmerjajo s pijanci ljudi, ki živé trezno in redno življenje! — Ali za to je Mrcina v Gorici?!

Učimo se od njih! — V četrtek je bila za „Lego“ na Telovadnem trga zopet velelaska veselica, ki je vspela sijajno. Lahiso za „Lego“ neizmerno navdušeni, in če gre kaj za „Lego“, vspé sijajno z velikimi dohodki, z velikim prebitkom! — „Lega“ ima grde raznarodevalne namene, naša družba sv. Cir. in Met. pa plemenite. Učimo se po zrtvovalnosti za našo prekornostno družbo od Lahov ter bodimo tako goreči za njo, kakor so Lahi za „Lego“!

Čujemo, da je bilo na velelaski veselici v četrtek tudi nekaj Slovenk in Slovencev. Ne rečemo danes drugega nego vprašamo jih, če jih ni prav nič sram?!

Gimnazijski dijak Al. Ferfolja v Dobrodo bi se šel z nabito puško iz hiše; hotel je čez zid, pri tem mu je spodrsnilo zjedno nogo, da je padel. Puška se je sprožila, in strel ga je zadel v levo roko. Pripeljali so ga v Gorico v bolnišnico.

Stoletni starček je umrl te dni v Trbižu. Znan je bil pod imenom „oče Treu“.

Odprti lekarni. — Jutri popoldne bosta odprti v Gorici lekarni Pontoni-Kürner.

Podružnica slov. planinskega društva v Cerknem priredi dne 11. septembra 1904. v prostorih g. P. Jurmana planinsko veselico v korist zgradbe planinske koče na Poreznu. — Na vsporedu je nagovor, petje, klavir. — Med posameznimi točkami udarja tamburaski zbor. Začetek ob 6. uri zvečer.

Veselica v Nabrežini. — Pevsko društvo „Nabrežina“ priredi dne 18. t. m. veselico. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Godba. 3. Nedved: „Prešernu“, petje. 5. H. V. Vogrič: „Lahko noč“ osmerospev. 6. Godba. 7. Dr. G. Ipavec: „Savska“ petje. 8. Godba. 9. „Raztresenca“ burka v enem dejanju. 10. Godba. Prosta zabava s plesom.

„Bratno društvo“ na Gradščem vabi na veselico s plesom, katero priredi dne 11. septembra 1904. v prostorih Alojzija Kersevana. Na vsporedu je govor, godba, igra, petje. Po dokončanem vsporedu sledi društven ples. Začetek veselice ob 3½ uri. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Novo vino se bo smelo začeti točiti letos z dnevom 20. oktobra. Poprej pa se bo dovoljevalo točenje le, če se bo konstatiralo na licu mesta, da je vino godno za točenje.

Gohe. — Včeraj so pripeljali na trg v Gorico gob za 4200 kilogramov. 12 kilogramov je bilo neužitnih, zato so jih tržni organi odstranili.

„Dekliški dom“. — Gospa, ki ima vse potrebne sposobnosti, namerava otvoriti v Gorici „Dekliški dom“, kjer bi se vzgajale deklice npravnstveno-versko ter poučevale po šolskih urah v vseh različnih vrstah ženskih del ter v gospodinjstvu. Klavir in citre na razpolago. Počuk na klavirju, citrah, v angleščini, francoščini, italijanščini proti posebnemu honorarju. Plaćilo mesečno za hrano in perilo od 40 K naprej.

Ponudbe je nasloviti na gospo Drašler Marijo, rojena pl. Gariboldi, Gorica, Via Orzoni 40.

Napačno prebavljanje je vzrok mnogih bolezni. — Stalno uravnava prebavila uredi uporaba izvrstnega zdravilnika Rosa balzama za želodec iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. Isti se dobiva tudi v tukajšnjih lekarnah. Olej inserat! 1

Zgubljena psica. — Od Vipolže do Smartnega v Brdih se je zgubila te dni psica-ptičarica, bela, s črnimi lisami in z mestno ovratnico. Kdor jo najde, naj se zglaš pri g. vitezu Tosi-ju v Sovodnjah, kjer dobi 10 kron nagrade.

Hennebergove svila le direktno od mene! Črna, bela in barvana od 60. kr. do gld. 11/35 meter za bluze in obleke. Franko in carine prosto na pom. Bogata vzorna zbirka z obratno pošto. **Tovarna svile Henneberg v Curihu.** (1)

Razgled po svetu.

Novi brambni zakon in novi topovi. — Vojni minister vitez Pitreich je bil v Islu, da je poročal cesarju o izgotovljenem novem brambnem zakonu, o katerem je bilo zadnjič čas toliko pogajanj med obestranskima vladama. Novi zakonski načrt, ki temelji na dveletni vojaški službi, se predloži parlamentu takoj po njih sestanku. — Zadnje dni so se vršili poskusi z novimi topovi. O vspehih vojna uprava ne da jasnih poročil. Poroča se, da se je tehničnemu vojaškemu odboru že izročila izvršitev tega vprašanja. Stari topovi pridejo v trdnjave.

Afera dalmatinskega namestnika. — Dalmatinski namestnik nemški baron Handel je hudo razžalil Dalmatince, rekoč, da ne da nič za častno besedo Dalmatince, da Dalmatince nima častne besede. Tako je rekel proti nekaterim hrvatskim vladnim uradnikom, ko jih je vpraševal, če so v kaki zvezi s pisanjem po listih proti njemu, ter so mu rekli, da mu dajo svojo častno besedo, da ne. Sicer se je uradno dementiralo, da tega ni rekel baron Handel, ali uradniki so potrdili tudi pismeno, da je res tako nečuvno razžalil Dalmatince. Cela Dalmacija je ogorčena, sklepajo se protesti, in zahteva se, da naj Handel odstopi. — Handel je sei radi te zadeve na Dunaj.

In tega človeka se imenuje celo med kandidati za namestništvo v Trstu!

Kako skrbi ogrska država za kmetijstvo. — Neposredno pred prepovedjo o izvozu klaje, pa tudi po prepovedi, je nakupila ogrska vlada v Avstriji velike množine sene, najmanj 1500 vagonov. Plaćevala se je krma na vsaki postaji po 8 do 9 K za meterski stot. Poslati se je moralo seno vsakdar na kakega upravnega organa, ki so potem razdelili med posamezne potrebne kmetovalce. In sicer dobivajo kmetje seno na up, t. j. kot brezobrotno posojilo, ki ga je plačati v 5 do 10 letih. Ali stori avstrijska vlada kaj podobnega za bedno kmetijstvo?

Kralj Viktor Emanuel dobiva civilno listo 14 milijonov lir. Sedaj se določi nova. Kralj Viktor Emanuel ima srce za narod in deželo ter je sam določil, da zniža civilno listo za 3 milijone lir, tako da bo dobival v bodoče le 11 milijonov lir. Vrhutega odstopi v državno korist celo vrsto svojih grščin, palač in vil, ki se mu zde odveč ter provzroča njih uprava le velike stroške.

Grof Lev Tolstoj je obhajal včeraj 9. t. m. na Jasni Poljani svoj 76. rojstni dan.

Tolstoj ruskega narodu. — List „Daily News“ v Londonu priobčuje Tolstojev predgovor k Čerikovemu esayu o „revoluciji ali krščanski demokraciji“. Tolstojev članek pojasnjuje brezuspešnost nasilne revolucije, ki samo uničuje sposobne može ter pomnožuje brutalnost uradnikov. Plehveju ho sledil najbrže se slabši in vlada bo še krutejša po tem umoru. Ako bi se ljudstvo branilo, plačati davke ter služiti v vojski, to bi bilo mnogo uspešneje od sile. Ako bi se porabila energija, ki ji sli za uresničenje nedosežnih ciljev, za duševno, notranje delo, bi se dalo lahko doseči vse to, po čemur revolucija brezuspešno stremi.

Kitajski modrijan. — Ruski vojni poročevalec Nemirovič Dančenko je imel nedavno razgovor s kitajskim modrijanom Otso. Otso je rekel: Vse preide, kakor oblak na poletnem nebu, Kitajska pa ostane. In se tišče let bo Kitajska stala, Vam nerazumljiva in tuja, kakor ste Vi Kitajski nerazumljivi in tuji. Naša moč je v potrpežljivosti. Vsa Vaša razburjenja so nam nerazumljiva. Smrti spremila vsakogar, in le eden je pravi pol na svetu — to je pot, ki vodi do groba. Grob na nami, grob pred nami in vmes kratko življenje — ali se izplača zaradi tega se tako zelo razburjati in mučiti. Ako nesem svoj stol na vrt ter gledam skozi rože zaiti solnce v morje, potem si ne želim ničesar več. In če bi bil tudi kitajski cesar, mi ne more biti prizanesena noč, ki sledi solčnemu zatonu.

Vojna med Rusi in Japonci.

Poročilo generala Kuropatkina.

Brzobjavka generala Kuropatkina na carja Nikolaja z dne 5. t. m.: Naša armada se je umaknila proti severu ter se je na ta način izognila nevarnemu položaju, v katerem se je nahajala, ker je je sovražnik pretil na slabotnejši strani, kakor tudi na levem krilu. Pri zadnjih četah, posebno pa na levem krilu je streljanje topov trajalo ves dan, vendar je imelo le malo uspeha. Naše izgube v današnjem dnevu znašajo okoli 100 mož.

Križarki „Petrograd“ in „Smolensk“ se vrneeta v Evropo.

Angleška križarka „Forte“ je oddala ruskima križarkama „Petrograd“ in „Smolensk“, ki nista bila niti 3 milje oddaljena od Zanzibara, povelja carja Nikolaja. Križarki sta takoj odpluli ter izjavili, da se nemudoma povrneeta v Evropo.

Reka Taitsi.

Reka Taitsi, o kateri se je v zadnjih dneh mnogo pisalo in ob kateri leži mesto Ljaojang, je po velikosti in važnosti druga stranska reka veletoka Liao. Taitsi izvira na zapadnem obronku gorkega hrbta Samušan, 60 kilometrov južno od mesta Siutsintin ter

se izteka v reko Liao blizu vasi Santsahe. Reka je dolga 350 kilometrov. Gorenji tok do mesta Ljaojang meri 200 kilometrov. Za časa deževja reka silno naraste ter prestopa svoje bregove.

Poziv na kapitulacijo.

List „Ost-Asien“, ki ga izdaja v Berlinu Japonec Kisak Tamai, priobčuje v svoji zadnji številki besedilo piziva na kapitulacijo, ki sta ga poslala general Nogi in admiral Togo ruski portarturski posadki. Poziv se glasi: Vojna, katere se udeležujete, je nepravilna in pregrešna, in država, za katero se borite, je nasilna in nečloveška. Ruska vlada smatra za svojo glavno nalogo, da si neprestano prilastuje tuje dežele in uničuje tuje države. V dosego svojih ciljev se poslužuje vseh mogočih prevar in spletk. Barbarstvo, nasilje in prelivanje krvi so njena glavna sredstva. Odkar se je osnovala država, je ruska vlada vedno stremila za tem, da bi brez povoda podjarmila sosedne dežele in je vsled svoje nasilnosti pregnala mnogo vladarjev in jih cropala njihovih dežel. Rusko nasilstvo je uničilo Poljako in mnogo držav srednje Azije in se sedaj se trudi ruska vlada, da bi spravila v svojo malho Perzijo, Turčijo, kitajske pokrajine in razne druge dežele. Z narodi podjarmljenih dežel ravna nečloveško in jih ponajveč oropa vse svobode. Tako postopanje ruskemu narodu nič ne koristi, marveč ga stane dosti krvi in ima donša vedno večjih davkov. V najnovejšem času je Rusija stegnila svoje pohlepne roke po Mandžuriji in Koreji. S tem je prelomila mir in mi smo bili primorani v svrhu samobrambe zgrabiti za orožje. Po kratkih mesecih je postalo rusko vzhodnoazijsko brodogojstvo popolnoma brezmočno in ruska armada je doživela težak poraz ob reki Jalu. Naši hrabri vojski so se trdno odločili se zrtvovati za domovino in popolnoma izključeno je, da bi jih mogli premagati Rusi. O predrugi ruski vojski, vaša bodočnost bode ne-rečna; vi ste se ločili od svojih rodbin pod pritiskom ruske vlade in ste prešli mnogo dragocene krvi. To uvidite vsakakor tudi sami. Vaši tovariši, ki so to uvideli, so položili orožje in žive sedaj kot ujetniki na Japonskem, kjer se vesele življenja. Mi ravnamo z vsakomur, ki nam ne nasprotuje z orožjem, človeško, kakor s prijateljem. Nikakega dvoma ni, da vojna konča z našo zmago. Boli nas, da se toliko hrabrih vojakov zrtvuje za nečloveško in nasilno vlado, ne da bi vedeli zakaj. Prevdarite torej vse dobro, kar smo vam povedali, odložite orožje in udajte se nam!

Takšen naravnost nestrmen in skrajno zaljiv poziv na kapitulacijo so se drznili Japonci poslati hrabri portarturski posadki! — Umeven je pač odgovor: ne!

10.000 japonskih vojakov bolnih.

Kakor je poročil „Daily Telegraph“ iz Gifu, leži v Daljnem 10.000 Japoncev, bolnih na boleznai „beri-beri“. — Ta bolezen konča z naglo smrtjo.

Bolezen „Berl-beri“.

Ta bolezen, katero imenujejo Japonci Kak-ke, je neka čudna tropična bolezen. Po-kaže se velika utrujenost, človek ohromi od nog navzgor, ne čuti nič, težko diha, voda pa se nabere v raznih delih telesa. Ta bolezen se nahaja na Japonskem, v Avstraliji, Indiji, na otoku Ceylonu, na obrežju Malabre, tudi v Braziliji. Smrt nastopi pogostoma že po 6 urah.

Koliko stane vojna?

Ruski finančni minister Kokovzev je povedal, kakor poročajo nemški listi, da je finančno ministerstvo izdalo od začetka vojne do 15. avgusta 272 milijonov rubljev ter da se sodi, da bo znašala do 1. jan. 1905. se izdana svota okoli 300 milijonov. Skupno se utegne torej izdati prvo leto vojne od 550 do 600 milijonov rubljev.

Rasno.

Prebivalstvo v Tokiju se vedno proslavlja „zmago“ v Ljaojangu. Japonski cesar je čestital armadi na sijajni zmagi, ki se je izvoljevala navzlic groznim težavam. Ker je konec vojne se dalo, naj prenašajo čete tudi v bodoče vse težave. — Rusi delajo utrdbe pri Tienlingu, kakor je krenil Kuropatkin, in sicer dela na tisoče Kitajcev. — General Kuropatkin je dospel 7. t. m. v Mukden.

Število ruskih čet v Mandžuriji.

„Reuterjev biro“ je prejel iz Petrograda sledečo vest: Veliko število novincev je bilo nemudoma poklicanih. Od pričetka vojne je prišlo v Mandžurijo, ne glede na čete, ki stražijo sibirsko železnico, 350.000 mož, izmed katerih pa niso se vsi pristi do bojišča. Pred koncem oktobra bodo klicani 1., 8. in 13. voj. Kuropatkin dobi do konca septembra 1108 topov.

Novi poveljniki portarturskega brodogoja.

Kapitan Viren, poveljnik ladije „Bajan“, je imenovan mesto kontreadmirala kneza Uhtomskega poveljnikom portarturskega brodogoja.

Zadnje vesti.

Govori se danes o veliki bitki južno od Mukdena, pravijo celo, da Rusi izpraznjujejo Mukden, in za poboljšek so si izmislili prijatelji Japoncev se to, da so zajeli Kuropatkina. Potem so šli se do superlativa, da je Kuropatkin ranjen, kar pa se iz Petrograda dementuje kot brezvestna laž. — Port Artur stoji trdno. Baje ga hočejo napasti Japonci zopet po dveh tednih.

Zahvala.

Za duševno podporo in tolažbo, katero smo dobivali v času dolge in mučne bolezni, dnevi smrti in ob pogrebu nepozabne soproge, ozir. hčere in matere, veže me dolžnost izreči tem potom najtoplejšo zahvalo v svojem imenu in imenu svojih: prečast. duhovščini za duševno tolažbo pokojnici v času bolezni, ob smrti uri in za spremstvo pri pogrebu, voditelju šole g. F. Bogataju in g. soprogi A. Bogataj za vse, kar sta naredila in priredila v resnici prijateljsko in kolegijalno za pokojnico, tuk. zdravniku g. dr. Franeku, sosedam, katere so ji stale ob strani v pomoč podnevi in ponoči, od začetka bolezni do groba, vsem prijateljicam, kobariskim gospem in učitelstvu za krasne vence, spremstvo in petje, g. Lasiču c. kr. okr. šol. nadzorniku, vsemu uradništvu, fin. straži in vsem drugim za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu.

Bog povrni!

V Kobaridu, dne 6. septembra 1904.

A. Miklavič,
učitelj.

Prazni sodi od 700 litrov

so na prodaj
na Šempeterski cesti št. 9.

Anton Krušič

krojaški mojster in trgovec
Corso Giuseppe Verdi št. 33

Iskaloje
vsakovrstne obleke
za vsak stan,
kakor tudi

za civilne, vojaške
in držav. uradnike.

Za vsakobliki je vedno v zalogi
raznovidne suknje, hlače, jakne
sveže anglijske domače blaga
za jesensko in zimsko dobo

Ima zalogo gotovih oblek in
površnih sukenj za vsak stan.
Cene zmerne.

Na stanovanje in hrano

se spre mejo
učenci iz nižjih razredov

ali kandidatkinje.

Nadler pov. upravitelje.

A. vd. Berini Gorica

Šolska ulica št. 12

velika zaloga oljkega olja

prve vrste

najboljše iz Istre, Dalmacije, Melfette, Bari in Nice

se privlače na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: 4. 12. 14. 16. 18. 20. 22. 24. 26. 28. 30. 32. 34. 36. 38. 40. 42. 44. 46. 48. 50. 52. 54. 56. 58. 60. 62. 64. 66. 68. 70. 72. 74. 76. 78. 80. 82. 84. 86. 88. 90. 92. 94. 96. 98. 100.

Na debelo cene ugodne.
Polnjenje posod na drobno. Posoda se polni kjer se
je polnilo uporabljalo, po potrebi se spet zamenja v polno.
Pravi viniki kis in navaden. Zaloga mila in sode.

Cene zmerne.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva knjigo o
teh boleznih. Dobiva se zastonj in
franko v priv. Schwann-Apoteke,
Frankfurt a. M.

Andrej Fajt pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Sies. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za nove
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po želji
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke,
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliške
plince, potlice itd.

Anton Potatzky v Gorici.

Na vrsti Kasteja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovske stroberške in drobnega
blaga ter tkanin, preje in stitj.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše kivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Stetlufice. — Rožni vencl. — Mašne
knjižice.

Mišna obuvala za vse letne čase.

Posednosti.

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najboljše okrajšane zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po svojih in trgih
ter na deželi 2 35 8

Veliki prazni sodovi

iz Srbije

iz hrastovega lesa z železnimi
obročji, od 2, 7, 20, 30 do 70
hektolitrov, 6-7 cm debelosti
v glavi, v popolnoma dobrem
stanu, so na prodaj, kakor
tudi kadi različnih velikosti.
Natančneje se izve pri gosp.
L. Sternu, na Franc-Josipovi
cesti št. 9.

Edina slovenska
kleparska delavnica

v Gorici

Karol Čufer

ulica Sv. Antona št. 1.

Se toplo priporoča slav.
občinstvu v mestu in na de-
želi za izdelovanje vseh kle-
parskih izdelkov, kakor cevji za
vode, žebe za posiljenja, kuhinjske
priprave itd. Prevzame tudi
vsako popravo po zmernih
cenah. Zagotavlja točno po-
strežbo in pošteno delo.

Izdeluje tudi zlate napise
za trgovine.

100 kvintalov grozdja

fine vrste kakor:

refošk, muškati in drugo
je na prodaj.

Oglasiti se je pri županstvu v Biljah.

Gorica — Gorica

Klimatično zdravilišče.

Hôtel Südbahn

na Telovadnem trgu, poleg ljud-
skega vrta. — Hotel prvega reda.
— V hotelu in dependanci nad
70 sob in salonov. — Lastna
električna razsvetljava. — Elek-
trični avtomobil-omnibus k vsem
brzovlakom in po potrebi. —
Velik park pretežno z eksotičnim
rastlinstvom. — Mirna, krasna
lega, nič prahu, kakor nalašč
za one, ki hočejo prijetno in
mirno preživeti nekaj časa v
Gorici. — Izborna kuhinja in
klet. — V hotelu je obsežna
knjižnica.

Prva koncesijonirana delavnica z mo-
tornim obratom za fino mehaniko, fiziko, ma-
tematiko, optiko, fino brušenje in poliranje itd.
Vpeljava strolovodov, brzovodov, hišnih tele-
fonov, plina in vode.

Poprave se izvršujejo hitro in po cen.

Ivan Potočnik & A. Hügel
Gorica, za vojašnico.

Precizijaska delavnica predmetov za merjenje.

Bogata zaloga

raznih predmetov za razsvetljavo za plinovo
in električno luč.

Posamezni deli za električno, plinovo vodno
in parno vpeljavo. Pumpe, železne in kovinske
cevi. Zaloga mesarskega orodja, kuhinjskih
nožev, brivskih bričev, škarij itd.
Razp. filijate na deželo se izvrši hitro in
po cen.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar
v Gorici na Kornu št. 8.

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.

Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidn.
postrežbo po jako zmernih cenah.

Doslej je izšlo v zalogi

„Goriške Tiskarne A. Gabršček“

v Gorici

7 knjig „Denca slovanskih povestij“

■ ■

- I. knjiga: 1. Figura. — 2. Iz križerskih bojev
na Poljskem. — 3. Slepčevodja. — 4.
Slika iz gladnih let. — 5. Slovaške sli-
čice. — 6. Ada. 7. Očenaš. — 8. Sov-
ražnik. — Cena K 1.—
- II. knjiga: 1. Mati in sin. — 2. Vsakdanji
dogodki. — 3. Ded Liben. — 4. Sanjarije
in resničnost. — 5. Na brodu. — 6.
Zlatija, vojaška nevesta. — 7. Žywila
ali moč domovinske ljubezni. — 8.
Črnogorski stotnik. — 9. Odrtnik. —
10. O Hiljakih. — Cena K 1.—
- III. knjiga: 1. „Prokleti ste...“ — 2. „Kadar
pridem z vojne!“ — 4. Pomladni mrz-
 — 5. Slike. — 6. „Narodne pripovedke.“
Cena K 1.20
- IV. knjiga: 1. Rusinja. — 2. Prvo rože. —
3. Mala igra. — 4. Stara pestunja. —
5. Maščeval se je. — 6. Jetnikovi otroci.
Cena K 1.20
- V. knjiga: 1. Lux in tenebris luceat. — 2.
Moč ljubezni. — 3. Že zopet. — 4.
Glasovi iz groba. — 5. Noč v gozdu.
6. Izdajalec. — 7. Gozd šumi. — 8.
Dva huzarja. — Cena K 1.20
- VI. knjiga: 1. Črtice z ogijem. — 2. Ta tretja.
— 3. Poroka po pomoti. — Cena K 1.20
- VII. knjiga: 1. Bolnik. — 2. Dež. — 3. Svetla
prikazen. — 4. Pripovedka o ošabnem
Ageju. — 5. Stari oče Zahar. — 6. Go-
rolomov. — 7. Strašna osveta. — 8.
Dva sina. — 9. Zakaj? — Cena K 1.20

„Venec slov. povestij“ prinaša prevode iz
ruščine, poljščine, češčine, slovaščine in srbo-
hrvaščine. — Izhaja v nedoločenih rokih.

Kdor naroči po pošli, naj pridene 10 uln. za poštnino.

Posilja se jedino po povzetju ali naprej
poslanim zneskom.

Na zahtevanje pošljemo cenik naše književne zaloge.

Vabilo

na izredni občni zbor
„Mizarske zadruge“ v Gorici

kateri bode

v nedeljo dne 18. septembra 1904 ob 9. uri dopoldne
v prostorih zadružnega skladišča v Solkanu

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelnstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Razdelitev zgube in dobička.
5. Vstanovitev uradniških služeb.
6. Volitev 1 nadzornika.
7. Predlogi in vprašanja zadružnikov.

V Solkanu, dne 9. septembra 1904.

Nadzorstvo.

Jakob Šuligoj

urar

c. kr. železnice

v Gorici

Gospodska ulica 25.

priporoča

šivalne stroje najnovejših sistemov

najbolj trpežne in tudi zanesljivo ceneje nego drugje v Gorici. Da se o
tem vsakdo prepriča si lahko ogleda mojo zalogo v Gorici in na Tol-
minskem pri J. Šuligoju, urarju pri Sv. Luciji. Cene so tovarniške.

na dalje priporoča

raznovrstne ure,

kakor najfineje kvearske in pariške ure, najbolj natančne in trpežne. Cene od 4 krone naprej

Opomin! Naznanjam, da dajem ceneje in boljše ure nego vse
krakovske in druge židovske firme, ker kupujem ure v
veliki množini ter garantiram vsak komad. Le ogledati si treba mojo
bogato zalogo.

Anton Ivanov Pečenko - Gorica

Velika zaloga

pristnih belih in črnih vin iz lastnih in drugih priznanih vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 l naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerna. Postrežba poštena in točna.

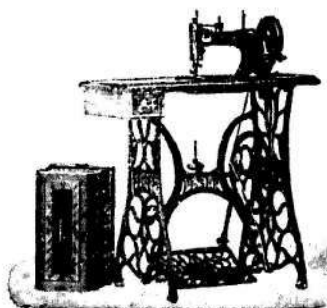
Zaloga piva

„Delniške družbe združenih pivovarov Zalec-Laški Jrg in plzenjskega piva „prazdroj“ iz sloveče češke „Měšanské pivovarne“.

Zaloga ledu, karerega se oddaja le na debelo od 100 kg naprej.

Pfaff-ovi šivalni stroji

so najboljši.

To sliši kupec sicer o vsakem izdelku in od vsakega agenta, k navadno niti ne ve kaj je šivalni stroj, in še ne ve kako se upelje nit v šivalni stroj, tem manj kako isti šiva, toda mi smo po naši več kot 20-letni poskušnji raznih tovarniških strojev se prepričali, da so res Pfaffovi šivalni stroji najbolj trpežni, ter se uverili da se ne dela z nobenim drugim strojem tako natančno kot s Pfaffovim.

Pfaffovi šivalni stroji delajo celo po 10-letni dobi še vedno brezšumno, so neprekosljivi za domačo rabo in obrtne namene, so posebno pripravi za umetno vezenje (reklamiranje) ter se počuje brezplačno, prekosijo na dobroti vsako tovarno. Jamči se za 10 let.

Nikar naj se ne zamudi pred nakupom ogledati Pfaffove šivalne stroje.

Zaloga Pfaffovih šivalnih in drugih strojev v Gorici via Municipio štev. 1

SAUNIG & DEKLEVA.

Popravljalnica šivalnih strojev, dvokoles Nunska ulica 11

Franc Palik

v Gorici, Nunska ulica 17

izdeluje po najnovejšem sistemu

stiskalne stroje za grozdje in sadje,

vijaki so iz najboljšega jekla, podnožje ali stojala iz vitega železa.

Jamči najboljšo in točno postrežbo

Lastni izdelki.

Eksport

Mizarska zadruga

Eksport

v Gorici - Solkanu

vpisana zadruga z omejenim jamstvom

tovarna s strojevnim obratom na parno in vodno silo naznanja, da izdeluje

najrazličnejša pohištva

vseh slogov

ter sprejema v delo vsa večja stavbena dela.

Podružnica v Trstu Via di Piazza vecchia 1. Zastopstvo v Spiljetu ter Orijentu.

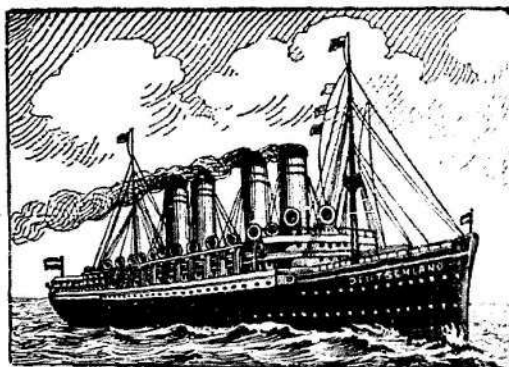
Cene zmerne, delo lično in solidno.

Sedaj gld. 60

zelo znižane

vozne cene v

Ameriko

Prej gld. 105

Ravno ista

vožnja in po-

strežba

kakor prej

Iz Ljubljane v Novi-York samo gld. 60

s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje kolikor je tarfna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, naj pošlje 20 kron are na moj naslov:

Fr. Seunig - Ljubljana, Dunajska cesta 31.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

Kačelstvo in nadzorstvo je sklenilo v skupni seji dne 28. nov. 1902. tako:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4%, Stalne vloge od 10.000 kron dalje z odpovedjo 1 leta po dogovoru. Rentni davek plačuje pos. sama.

Posojila: na vknjižbo po 5%, na varščino ali zastavo 6%, na menice 6%. Glavni deleži koncem leta 5%.

Stanje 31. dec. 1903. (v kronah): Članov 1777 z deleži K = 123.644. — Hranilne vloge 1.416.573 66. — Posojila 1.471.650 42

Vrednost hiš 162.162 93 (v resnici so vredne več). — Rezervni zalog 70.125 85.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Telefon št. 79.

Christofle & Co.

c. in kr. dvorni založniki

Heinrichhof Dunaj I. Opern Ring 5.

Težko posrebovano

namizno orodje in posodje vseh vrst

(žlice, vilice, noži itd.)

Pripoznavni najboljši izdelki izredne trpežnosti.

Največja izbira najlepših modelov.

Ilustrovan cenik na zahtevanje.

Vsi Christoflovi izdelki imajo v jamstvo svoje izvirnosti vtisneno gornjo varnostno znamko in ime Christofle.

Varstvena znamka.

== Zahtevajte pri nakupu ==

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „JELEN“.

Ono je zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo naj dobro pazi da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Georg Schicht Aussig a. E. — Največja tovarna te vrste na evropskem ozemlju!

Dobiva se povsod!

== Zastopnik: Umberto Bozzini - Gorica, Stolna ulica št. 9. ==